

תהיה תחייה

№ 10
(311)
31 жовтня
2023 р.

Відродження

ЩОМІСЯЧНА ГАЗЕТА ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ЄВРЕЙСЬКОЇ ГРОМАДИ

Натан Шаранський у медалях і значках

Мойсейовича Шаранського та економіста Іди Петрівни Мільграм. Натан навчався в Московському фізико-технічному інституті й успішно закінчив його 1972 року. Після закінчення навчання, він працював в Інституті нафти і газу в Москві. Після відмови в 1973 р. у виїзді до Ізраїлю, Шаранський став одним із лідерів руху радянських євреїв «відмовників» («отказников»). Він був автором безлічі листів і звернень єврейських активістів до радянської влади та світової спільноти щодо порушення прав людини і, зокрема, євреїв у СРСР; передавав інформацію про єврейський національний рух і переслідування дисидентів іноземним кореспондентам. Шаранський був одним з ініціаторів створення Московської групи з контролю за дотриманням Гельсінкських угод у сфері прав людини, відомої як «Гельсінкська група».

15 березня 1977 року Шаранського заарештували за звинуваченнями у шпигунстві та зраді батьківщині (стаття 64 КК РРФСР). Після слідства, під час якого Шаранський виявив незбагнену стійкість, 4 липня 1978 року розпочався судовий процес. 14 липня 1978-го його було засуджено до 13 років позбавлення волі. Шаранський відбував покарання в різних в'язницях, включно з Володимирською і Чистопольською в'язницями, до березня 1980 року, а потім у Пермському таборі посиленого режиму. Під час утримання в ув'язненні він багаторазово перебував у карцері через свої протести проти незаконних дій адміністрації в'язниці та проводив голодування на знак протесту, одне з яких тривало 110 днів, коли його піддавали примусовому харчуванню. Його суворий вирок, хоробра поведінка під час слідства і в ув'язненні, а також активна кампанія за його звільнення, в якій велику роль зіграла його дружина Авігаль Шаранська, зробили його ім'я ві-

ня, він показує його в шестигранній формі, що нагадує Зірку Давида. Медаль має діаметр 4,5 дюйма (11,43 см).

Мал. 2

Було випущено 250 медалей, на кожній з яких зазначено порядковий номер.

Шаранського звільнили з в'язниці 11 лютого 1986 року. На мосту Глініке, на кордоні між Західним і Східним Берліном, його обміняли на радянського шпигуна, заарештованого американцями. Після звільнення Шаранський одразу ж вилетів до Ізраїлю.

У 1986 році Шаранський був нагороджений Золотою медаллю Конгресу США – високою цивільною нагородою Сполучених Штатів Америки, що присуджується від імені Конгресу США. Підставою для нагородження Золотою медаллю Конгресу є видатні досягнення, що мають особливе значення для історії та культури Сполучених Штатів Америки.

Медаль було засновано 1776 року, першим нагородженим Золотою медаллю Конгресу був Джордж Вашингтон. Золота медаль Конгресу США являє собою медаль діаметром 3 дюйми (76,2 мм), що містить близько 465 г золота. Медаль не має постійного малюнка, для кожного нагородження карбується особлива медаль з оригінальним малюнком. Для покриття витрат на виготовлення медалі зазвичай випускають бронзові копії, які надходять у продаж як пам'ятні медалі. На лицьовому боці медалі, врученої Шаранському (мал.

3), розміщені портрети Натана і Авігаль Шаранських. По периметру написані їхні імена і слова: «Акт Конгресу 13 Травня 1986». На реверсі медалі зображено Стіну Плачу і фразу «Відлусти народ мій» з іврит, англійською та російською. По периметру йде напис: «Свобода думки, совісті, релігії... Гельсінкський заключний акт».

Після репатріації в Ізраїль Шаранський брав активну участь у суспільно-політичній діяльності. Він вів боротьбу за звільнення «в'язнів Сіону» і всіх політ'язнів із в'язниць і таборів у Радянському Союзі.

Після того, як у Радянському Союзі розпочався процес демократизації, включно з політикою гласності та перебудови, і політ'язнів було звільнено, а

дозволи на виїзд стали надавати практично всім, Шаранський зосередився на питаннях абсорбції нових репатріантів. У 1988 році він ініціював створення Сіоністського Форуму для виїзців із Радянського Союзу і став його першим президентом. У 1995 році Шаранський очолив партію «Ізраїль ба-Алія», яка об'єднала виїзців із колишнього Радянського Союзу. «Ізраїль ба-Алія» двічі проходила на виборах до Кнесету. Під час проведення передвиборчих кампаній було випущено два значки з портретом Шаранського і написом на івриті «Я з Натаном» (мал. 4).

Із 1996 року до 2003 року Натан Шаранський – депутат Ізраїльського Кнесету і лідер партії «Ізраїль ба-Алія». Обіймав посади міністра промисловості і торгівлі (1996–1999), міністра внутрішніх справ (1999–2000), міністра будівництва (2001–2003), заступника прем'єр-міністра (2001–2003), міністра у справах Єрусалима (2003–2005). Через незгоду з планом одностороннього розмежування з Палестиною Арієля Шарона 2005 року

Мал. 3

Шаранський пішов у відставку.

Натан Шаранський є автором кількох книг з політології та книги мемуарів «Не боюся зла».

Він був нагороджений Президентською медаллю Свободи (США, 2006) та Медаллю свободи імені Рональда Рейгана (2008), став лауреатом премії Вашингтонського інституту Близькосхідної політики (2011), премії Freedom Award, Премії Ізраїлю (2018), премії Genesis (2020).

Указом Президента України від 23 серпня 2022 р. Натан Шаранський був нагороджений Орденом «За заслуги» III ступеня – «за значні особисті заслуги у зміцненні міждержавного співробітництва, підтримку державного суверенітету і територіальної цілісності України, вагомий внесок у популяризацію Української держави у світі».

Володимир БЕРНШТАМ (Ізраїль), спеціально для газети «Техія»

Мал. 1

дemonстрації на підтримку «в'язнів Сіону» і зокрема Шаранського. Випускалися спеціальні значки та браслети, які носили учасники протестів (мал. 1).

Під час утримання в ув'язненні він багаторазово перебував у карцері через свої протести проти незаконного ув'язнення. 1983 року музей Юди Магнеса (Magness Museum) замовив медальєру Шагіну медаль, присвячену Шаранському. На аверсі виготовленої Шагіним медалі (мал. 2) зображено профіль Натана Шаранського і його ім'я «Анатолій Шаранський». На реверсі зображено самотню постать в оточенні високих стін, що символізують не тільки фізичне ув'язнення Шаранського, а й загальнопітійний характер життя у комуністичній державі. Художник включив натяк на надію, показавши відкрите небо над стінами, а щоб надати цьому символічного значен-

домим у восьмому світі. У Сполучених Штатах, Ізраїлі та інших західних країнах проводили масові мітинги і демонстрації на підтримку «в'язнів Сіону» і зокрема Шаранського. Випускалися спеціальні значки та браслети, які носили учасники протестів (мал. 1).

Після репатріації в Ізраїль Шаранський брав активну участь у суспільно-політичній діяльності. Він вів боротьбу за звільнення «в'язнів Сіону» і всіх політ'язнів із в'язниць і таборів у Радянському Союзі.

Мал. 4